

परिग्रहवतागृहस्थेनप्राप्तुंशक्यं एतेनयाज्ञवल्क्यादिवत्त्वस्यापिविद्वत्संन्यासेधिकारोदर्शितः परिग्रहसत्त्वेदोषमाह मयेति परिग्रहात्पापकरणंततश्चजन्मादिहेतोर्मोहस्यपुनःप्राप्तिरित्यर्थः अत्रश्रुतिः तत्त्वेवम
यंविदुषोमन्वानस्य तदेवब्रह्मभयहेतुर्विदुषोप्यमन्वानस्यध्यानशून्यस्येतिश्रुत्यर्थः फलितमाह सइति ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ गमिष्यामिनिर्विक्षेपेणध्यानसिद्ध्यर्थं कचिदिति अज्ञातदेशत्वंदर्शितं ॥ ४३ ॥ ४४ ॥
इतिशांतिप० रा० नै० भारतभावदीपेसप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥ ॥ ७३ ॥ अथार्जुनः दृढौयुक्तिशक्त्युपेतौवादपराक्रमौउक्तिविक्रमौयस्यसतथा ॥ १ ॥ २ ॥ अमानुषमितिच्छेदः ॥ ३ ॥ दुःखंस्वजनवधात्
रुच्छं परवीरजयात् वैक्लव्यंमौढ्यं धर्मलब्धस्यत्यागादित्याह शत्रूनिति शत्रून्शातयितृन्परान्हत्वाप्रविनाश्यशत्रून्शातयितव्यान्स्वोयान्हत्वाघातयित्वेतिचद्वयोरेकेनवाक्येनसंग्रहः ॥ ४ ॥ क्लोवस्यस्वीयव

परिग्रहवतातन्मेप्रत्यक्ष्यमरिसूदन ॥ मयानिष्टृष्टं पापं हि परिग्रहमभीप्सता ॥ ४१ ॥ जन्मक्षयनिमित्तंच प्राप्तुं शक्यमिति श्रुतिः ॥ सपरिग्रहमुत्सृज्य रुत्संराज्यं सु
खानिच ॥ ४२ ॥ गमिष्यामि विनिर्मुक्तो विशोको निर्ममः कचित् ॥ प्रशाधित्वमिमामुर्वीक्षे मां निहतकंठकां ॥ ४३ ॥ नममार्थोस्तिराज्येन भोगैर्वा कुरुनंदन ॥
एतावदुक्तावचनं कुरु राजो युधिष्ठिरः ॥ उपारमत्ततः पार्थः कनीयानभ्यभाषत ॥ ४४ ॥ इति श्रीमहाभारतेशांतिपर्वणिराजधर्मानुशासनप० युधिष्ठिरपरिदेवनं
नाम सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥ ॥ ७३ ॥ वैशंपायन उवाच अथार्जुन उवाचे दमयि क्षिप्त इवाक्षमी ॥ अभिनीततरं वाक्यं दृढवादपराक्रमः ॥ १ ॥ दर्शय नैर्द्रि
रात्मानमुग्रमुग्रपराक्रमः ॥ स्मयमानो महातेजाः सृक्किणीपरिसंलिहन् ॥ २ ॥ अर्जुन उवाच अहो दुःखमहो रुच्छमहो वैक्लव्यमुत्तमं ॥ यत्कृत्वाऽमानुषं
कर्म त्यजेथाः श्रियमुत्तमां ॥ ३ ॥ शत्रून् हत्वा महीं लब्ध्वा स्वधर्मोपपादितां ॥ एवं विधं कथं सर्वत्यजेथा बुद्धि लाघवात् ॥ ४ ॥ क्लोवस्य हि कुतोर राज्यं दीर्घसूत्रस्य वा
पुनः ॥ किमर्थं च महीपालानवधीः क्रोधमूर्छितः ॥ ५ ॥ यो त्याजि जीविषे द्वैक्ष्यं कर्मणानैव कस्यचित् ॥ समारंभान्बुभूषे तहतस्वस्तिरकिंचनः ॥ सर्वलोकेषु वि
ख्यातो न पुत्रपशुसंहितः ॥ ६ ॥ कापाली नृपपापिष्ठा वृत्तिमासाद्य जीवतः ॥ संत्यज्य राज्यं द्रुते लोको यं किं वदिष्यति ॥ ७ ॥

धेकातरस्य दीर्घसूत्रस्य परवधे अलसस्य एवं चेन्महीपालान् उभयपक्षीयान् किमर्थमवधीः अतोपि क्लोवोसीत्यर्थः ॥ ५ ॥ एतदेव स्पष्टयति योहीति सार्धं श्लोको वाक्यं हि प्रसिद्धं यः पुमान्हतस्वस्तिर्नष्टकल्या
णः अकिंचनो दरिद्रः अतएव क्रमात्सर्वलोकेषु न विख्यातः पुत्रपशुसंहितः पुत्रादिभिराश्लिष्टश्च न भवति स भैक्ष्यं आजिजीविषेत् उपजीवितुमिच्छेत् सकर्मणा पौरुषेण कस्यचिदपि परस्य समारंभ्यंत इति समारं
भा अर्थास्तान् नैव बुभूषेत नैव प्राप्तुमिच्छेत् त्वंतु प्राप्तकल्याणः संपन्नः ख्यातः पुत्राद्याः श्लिष्टश्च पौरुषेणार्थैर्लुब्ध्वा भैक्ष्येण जीवितुमिच्छसीति विपर्यस्तबुद्धिरसीति भावः ॥ ६ ॥ कापाली भिक्षापात्रवतीमिमां
न्ति जीविकामासाद्य राज्यं संत्यज्य जीवतस्ते इति संबंधः ॥ ७ ॥